

Studiedag « Naar een betere aanpak van eengerelateerd geweld, gedwongen huwelijken en vrouwelijke genitale verminkingen»

Voorstelling van de nieuwe omzendbrief van strafrechtelijk beleid van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal

5 mei 2017

De Belgische en Europese beleidsoriëntaties

Marijke Weewauters
IGVM

Verdrag van Istanbul

**COUNCIL OF EUROPE
CONVENTION ON
PREVENTING AND
COMBATING VIOLENCE
AGAINST WOMEN
AND DOMESTIC
VIOLENCE**

Istanbul
Convention

Inleiding

- Geheel van maatregelen in het domein van de preventie en de bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld
- Identieke bescherming voor iedere (m/v) Europeaan
- Rechtstreeks verband tussen de verwezenlijking van de gelijkheid van vrouwen en mannen en het uitbannen van geweld tegen vrouwen
- Ondertekend door 44 lidstaten en geratificeerd door 22 lidstaten van de Raad van Europa

Ratificatie door België

- Gemengd Verdrag = moet worden geratificeerd door alle bevoegde Regeringen, federaal en deelstaten

Vlaanderen (29/11/2013)

Waals gewest (13 /03/ 2014)

Cocof (7/04/2014)

Franstalige gemeenschap (26/04/2014)

Duitstalige gemeenschap (6/05/2014)

BXL en COCOM (01/2015)

- Ondertekend op 11 september 2012
- Geratificeerd op 14 maart 2016
- Sinds 1 juli 2016 van kracht in België

Belang van het Verdrag - Internationaal

- **Eerste bindend rechtsinstrument voor Europa dat een wettelijk kader creëert om**
 - *Geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld te voorkomen*
 - *De slachtoffers te beschermen*
 - *En de daders te bestraffen*
 - *+ Participatie en partnership*
- **Thematische 'uitgestrektheid' van het Verdrag:**
 - * *12 hoofdstukken*
 - * *81 artikelen (meeste Verdragen RvE: rond de 50 artikelen)*
- **Geografische 'uitgestrektheid' van het Verdrag:**
 - Raad van Europa = 47 lidstaten + 6 landen met statuut van 'waarnemer'*

VGV, GH, EGG in het kader van het Verdrag

- Rechtvaardiging op grond van cultuur, godsdienst of traditie geweigerd
- Strafbaar feit en strafverzwarende omstandigheden
- Bewustwordingscampagnes, pedagogisch materiaal, betrokkenheid van mannen,...
- Vorming van beroepskrachten
- Aanmoediging tot melding bij de bevoegde autoriteiten

VGV, GH, EGG in het kader van het Verdrag

- Gespecialiseerde ondersteuning
- Risico-inventarisatie en risicobeheer
- Gebieds- of contactverboden of beschermingsbevelen
- Internationale samenwerking
- Belang van het kind en ontzetting uit het ouderlijk gezag
- Verzameling van gegevens en wetenschappelijk onderzoek

Internationale monitoring

- Dubbel systeem
 - Comité van de Partijen' (cfr andere Verdragen)
 - Groep deskundigen inzake actie tegen geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (GREVIO)

“GREVIO”

tussen de 10 en de 15 leden, aangeduid door het Comité van de Partijen
gekozen uit de kandidaten door de partijen voorgesteld

“Assessment van de partijen” op basis van de nationale rapporten

Consultatie van NGO's

Uitnodigen van nationale parlementen deel te nemen aan de monitoring

Mogelijkheid om in de landen zelf ter plaatse te gaan

Belgie ? 2018 !

Internationale monitoring

- Agenda
 - Vragenlijst naar België gestuurd door GREVIO in mei 2015
 - Antwoorden van België ten laatste in september 2018
 - Alternatieve rapporten van het middenveld
 - Dialoog tussen België en GREVIO tijdens het eerste kwartaal van 2019.
 - Mogelijke evaluatiebezoeken van GREVIO tijdens het eerste kwartaal van 2019.
 - Rapport van GREVIO over België tijdens het derde kwartaal van 2019.

~~NON~~

AUX VIOLENCES

PLAN D'ACTION NATIONAL
DE LUTTE CONTRE
TOUTES LES FORMES
DE VIOLENCE BASÉE
SUR LE GENRE | 2015-2019

~~STOP~~

GEWELD

NATIONAAL ACTIEPLAN
TER BESTRIJDING
VAN ALLE VORMEN VAN
GENDERGERELATEERD
GEWELD | 2015-2019

Inleiding

- Nationaal actieplan (NAP) sinds 2001
- Federale Staat, Gemeenschappen en Gewesten
- Coördinatie door het IGVM
- Europese en internationale vereiste
- Verschillende opeenvolgende plannen:
- Integratie VGV, gedwongen huwelijken en eengerelateerd geweld in het NAP sinds 2010

NAP 2015-2019

Algemeen presentatie

- Gebaseerd op het Verdrag van Istanbul (geratificeerd door België op 14 maart 2016) en de richtlijn 2012/29/EU (rechten, ondersteuning en bescherming van slachtoffers van strafbare feiten)
- Rekening houden met aanbevelingen en rapporten van Belgische, Europese en internationale ngo's
- Principes van de 4 p's: integrated policies, prevention, protection, prosecution (+ participatie en partnership)
- 235 maatregelen, waarvan 49 over eerge relateerd geweld, VGV en gedwongen huwelijken.
- Opvolging van een interdepartementale groep gecoördineerd door het IGVM

NAP 2015-2019

Richtlijnen

- Ontwikkeling van de multidisciplinaire, integrale en holistische aanpak
- Opstellen en verbeteren van wetgeving en reglementering
- Doorverwijzing van slachtoffers
- Verzameling van statistieken
- Opsporen van situaties
- Preventie op scholen
- Versterken van de opleidingen
- Enz.

NAP 2015-2019

Voorbeelden van maatregelen

- Studie over de prevalentie van VGV in België
- Handleiding met goede praktijken VGV
- Lancering E-Learning VGV
- Passport VGV
- Handleiding voor dienstverleners over gedwongen huwelijken
- Verbetering van de verzameling van gegevens over gedwongen huwelijken
- Opsporing gedwongen huwelijken door ambtenaren van de burgerlijke stand

NAP 2015-2019

- Ontwikkeling van communautaire aanspreekpunten (pool van bemiddelaars)
- Ketenaanpak
- Evaluatie van risicotaxatie-instrumenten
- Preventie op scholen
- Omzendbrief strafrechtelijk beleid over eengerelateerd geweld
- Enz.

Aanpak in België

- VGV, gedwongen huwelijken, eengerelateerd geweld = gendergerelateerd geweld
- Zaak Sadia Sheikh (IGVM burgerlijke partij, geslacht van het slachtoffer erkend als verzwarende omstandigheid voor de discriminerende drijfveer).
- Holistische aanpak met bijzondere aandacht voor preventie en de globale slachtofferaanpak.
- Belang van de wet: deze praktijken worden niet getolereerd, maar enkel een repressieve aanpak is niet het meest geschikt.
- Deze problematieken raken de familieleden en de gemeenschap van zowel het slachtoffer als de dader. Het is vaak moeilijk voor het slachtoffer om de feiten aan te geven bij politie of gerecht.

Aanpak in België

- Om doeltreffend te zijn moet de wet gericht zijn op een multidisciplinaire aanpak → meerwaarde van de omzendbrief strafrechtelijk beleid die niet beperkt is tot enkel repressie.
- Globale strategie die rekening houdt met alle bijzonderheden en die de actoren op het terrein (medisch, sociaal, politie, justitie) toelaat om samen op te treden.
- Actieve aanmoediging en versterking van de capaciteiten van de verenigingen die werkzaam in het werkveld noodzakelijk
- Belang van plaatselijke initiatieven (vb. project in Mechelen)

Opvolging

- Eerste administratief rapport IDG december 2016 (meer dan de helft van de maatregelen zijn aan de gang)
- Nationaal Voortgangsrappport IDG eind 2017
- Voorgelegd aan stuurgroep eind 2017
- Voorgelegd aan parlement 2018
- Voorgelegd aan expertengroep 2018

Dank u wel

<http://igvm-iefh.belgium.be>

Marijke.Weewauters@igvm.belgie.be

02/233.49.40.